

Edgar Allan Poe – Jáma a kyvadlo

Autor:

- Romantismus
- 19. Století
- Americký básník, prozaik
- Zakladatel detektivního a hororového žánru
- Rodiče byli kočovní herci
- Potíže s alkoholem a drogami
- Sňatek s nepokrevní sestrou -> její smrt inspirovala dílo Havran
- Považován za zakladatele modern povídky
- Díla: Jáma a Kyvadlo, Černý kocour, Havran

Charakteristika uměleckého díla jako celku:

- Epika
- Próza
- Povídka s motivy hororu
- Ich-forma
- Toled Španělsko; 19. století (období Napoleonských válek)
- Nastínění děje: Začátek díla je v soudní síni, kde se rozhoduje o výši trestu hlavní postavy za kacířství. Rozhodne se, že to bude trest smrti. Hlavní postava omdlívá. Probouzí se v žaláři, kde není světlo. Krokují si místnost, aby měl představu o velikosti. Upadne, potom co se probudí má u sebe chleba a vodu. Zkouší projít celu napříč, při cestě zakopne a zjistí, že je uprostřed jámy. Ze strachu se stáhne zpátky ke zdi. Potom co se znova probudí je spoutaný pod kyvadlem, které se pomalu spouští k němu. Napadne ho, že jídlem pomaže popruhy, které ho drží. Krysy popruhy překousaly, a tak se dostal ven. Kyvadlo se hned posunulo nahoru. Stěny místnosti se začaly rozžhavovat a vidí na nich satanistické výjevy. Místnost se pomalu začne zmenšovat. Po těžkém přemýšlení se rozhodne, že skočí. Při skoku ho chytne ruka generála Lasalla. Hlavní postava přežila.
- Smysl: Ukázka myšlenek člověka v situaci, kdy jde o život

Rozbor díla/ukázky:

- Strašidelná atmosféra, úzkost, horror
- Motivy: strach, úzkost, beznaděje, odvaha
- Postavy: hlavní postava (jeho jméno není řečeno), generál Lasall, [inkvizitoři, lidé v soudní síni]